

***КЕРІВНИКАМ ЗАКЛАДІВ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ***

***ЩОДО ОРГАНІЗОВАНОГО ПОЧАТКУ
2025-2026 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ***

ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ ЩО РЕГУЛЮЮТЬ СИСТЕМУ ОСВІТИ

Організація освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти у 2025-2026 навчальному році здійснюється відповідно до законодавчих актів:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закон України від 19.06.2022 № 2315 – IX «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 24.12.2019 № 1094 «Про внесення змін до Положення про сертифікацію педагогічних працівників»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання Державних стандартів базової середньої освіти»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р «Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти».

У 2025-2026 навчальному році під час організації освітньої діяльності чинними залишаються нормативні документи:

- наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 «Інструкція з ведення класного журналу 5-11 (12) класів загальноосвітніх навчальних закладів»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 38 «Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 714 від 20.05.2024);
- наказ Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 676 «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 08.08.2022 № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»;

ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ ЩО РЕГУЛЮЮТЬ СИСТЕМУ ОСВІТИ

- наказ Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 836 від 13.06.2024);
- наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.09.2024 року № 1277);
- наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855 «Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 «Про затвердження Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 № 808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 № 1119 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»;
- лист Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 03.11.2023 № 1/17310-23 «Щодо окремих питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 13.08.2025 № 1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році».

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключові акценти реалізації управлінської діяльності у закладах загальної середньої освіти у 2025-2026 навчальному році базуються на основі вирішення сучасних викликів та загроз сьогодення, імплементації реформи НУШ, цифровізації освіти, змін у законодавстві та на загально-світових тенденціях реформування системи освіти

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

- Формування та реалізація стратегічного плану розвитку ЗЗСО.
- Планування освітнього процесу з урахуванням компетентнісного підходу, індивідуальної освітньої траєкторії та інклюзивності.
- Упровадження системи внутрішнього забезпечення якості освіти

ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІН- СЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

- Директор – лідер змін, здатний впроваджувати інновації, мотивувати колектив та забезпечувати командну роботу.
- Імплементація принципів діяльності керівника (прозорість, відкритість, партнерство з громадою).
- Професійний розвиток керівника у сфері освітнього менеджменту, цифрової грамотності, комунікації

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ

- Диджиталізація системи управління освітою, використання електронних журналів, щоденників тощо.
- Інтеграція ІКТ в управління, навчання та комунікацію.
- Розвиток цифрової компетентності адміністрації, учителів та здобувачів освіти

УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ

- Формування ефективної кадрової політики.
- Створення умов для професійного розвитку педагогів (підвищення кваліфікації, менторство, участь у проектах).
- Запровадження інструментів оцінювання ефективності професійної діяльності педагога

ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ТА САМООЦІНЮВАННЯ

- Організація внутрішнього моніторингу аудиту якості освіти.
- Аналіз результатів навчання здобувачів освіти, участі в НМТ, олімпіадах, конкурсах.
- Використання результатів моніторингу для прийняття ефективних управлінських рішень

ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

- Взаємодія з батьками, місцевими органами влади, громадськими організаціями.
- Залучення громади до управління ЗЗСО через піклувальні та спостережні ради.
- Формування позитивного іміджу закладу освіти в інформаційному просторі

ІНКЛЮЗІЯ, БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ КЛІМАТ

- Створення інклюзивного освітнього простору, робота команд психолого-педагогічного супроводу.
- Підтримка психоемоційного стану учнів та працівників ЗЗСО в умовах воєнного стану.
- Упровадження культури, добробуту та безпеки, антибулінгових політик, медіації

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ОСВІТНІХ ПРАКТИК

- Упровадження інноваційних освітніх технологій.
- Участь у пілотних проектах, міжнародних освітніх програмах.
- Створення умов для дослідницької діяльності вчителів та здобувачів освіти

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ УПРАВЛІННЯ

- Запровадження фінансового планування на основі автономії закладу освіти.
- Управління бюджетними коштами з дотриманням Бюджетного кодексу України.
- Ефективне використання матеріально-технічного забезпечення ЗЗСО

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Акцентуємо увагу керівників закладів загальної середньої освіти на тому, що у 2025-2026 н.р. пріоритетним завданням управлінської діяльності є побудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти

1. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НОРМАТИВНОЮ БАЗОЮ

вивчення законів, постанов, наказів, стандартів, рекомендацій МОНУ та ДСЯО, зокрема:

- Закону України «Про освіту» (стаття 41);
- Рекомендацій ДСЯО щодо формування ВСЗЯО;
- Стандартів освіти відповідного рівня

3. ПРОВЕДЕННЯ САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- збір інформації щодо: освітнього середовища, системи оцінювання результатів навчання учнів, педагогічної діяльності вчителів, управлінських процесів;
- використання анкет, опитувань, спостереження, аналізу документації

5. РОЗРОБКА СТРУКТУРИ ТА ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВСЗЯО

написання Положення про ВСЗЯО з урахуванням:

- мети та завдань;
- принципів якості;
- напрямів роботи;
- інструментів моніторингу та оцінювання;
- порядку здійснення самооцінювання;
- ролі учасників освітнього процесу

7. ПЛАНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ

- складання річного плану заходів щодо підвищення якості освіти;
- визначення відповідальних, термінів та очікуваних результатів;
- проведення моніторингу за ключовими показниками якості

9. ПОСТІЙНЕ ОНОВЛЮВАННЯ ТА КОРИГУВАННЯ СИСТЕМИ

- регулярний аналіз результатів моніторингу та самооцінювання;
- оновлення положень, методик, заходів;
- реакція на зворотній зв'язок від учнів, педагогів, батьків

01
STEP

02
STEP

03
STEP

04
STEP

05
STEP

06
STEP

07
STEP

08
STEP

09
STEP

10
STEP

2. СТВОРЕННЯ РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗБУДОВИ ВСЗЯО

- залучення адміністрації, педагогів, методичного об'єднання, батьків та учнівського самоврядування (для старших класів);
- визначення координатора з питань якості освіти у закладі

4. ВИЗНАЧЕННЯ СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРИН

- проведення SWOT-аналізу або іншої методики оцінювання;
- визначення напрямів для удосконалення системи

6. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

- обговорення Положення на педагогічній раді;
- прийняття рішення про його упровадження;
- затвердження Положення наказом керівника закладу

8. НАВЧАННЯ ПЕДАГОГІВ І ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- організація заходів з професійного розвитку;
- інформування про нові інструменти оцінювання;
- упровадження педагогічних інновацій

10. ГОТОВНІСТЬ ДО ЗОВНІШНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ

- забезпечення прозорості системи;
- наявність підтверджувальної документації;
- демонстрація результатів упровадження ВСЗЯО під час інституційного аудиту

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КЕРІВНИКАМИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. URL: <https://surli.cc/vkggft>
2. Державне управління освітою : Підруч. для вищих навч. закладів/ В.Е. Лукянчек. Харків : Гімназія, 2010. 288 с.
3. Ділова документація : акценти діловодства : навчально-наочний посібник / укл. І.В. Удовиченко, А.О. Сущенко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 107 с. URL: <https://surli.li/rekfix>
4. Ділова документація : загальні аспекти : навчально-наочний посібник / укл. І.В. Удовиченко, А.О. Сущенко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 60 с. URL: <https://surli.li/njvieb>
5. Інноваційна розробка вчителя як засіб професійного зростання : інформаційно-методичний збірник / уклад.: І.В. Удовиченко, О.П. Сердюк, А.В. Метейко, О.В. Третьякова. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 44 с. URL: <https://surli.lu/mwiyqz>
6. Менеджеру інноваційної діяльності у сфері освіти : Навчально-методичний посібник / За заг. ред. С.В. Кириленко. Київ-Чернівці : «Букрек». 2024. 408 с.
7. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Харків : Видав. Група «Основа», 2007. 448 с.
8. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/547>
9. Побудова траєкторії професійного розвитку педагогічних працівників: організаційно-методичний аспект : інформаційно-методичний збірник / уклад.: І.В. Удовиченко, А.В. Метейко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 36 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/575>
10. Створення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану: інформаційно-методичний збірник / уклад. О.М. Жила // за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2024. 46 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/459>

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ У 10-12 КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Постанова Кабінету міністрів України від 25.07.2024 № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти»

Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 «Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням»

1. Аналіз освітніх потреб та ресурсів.
2. Формування освітньої мережі.
3. Підвищення кваліфікації педагогів.
4. Розробка навчальних планів та формування варіативної складової (варіативні курси, спецкурси)

ОПРАЦЮВАННЯ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

ПЕРШИЙ ЕТАП УПРОВАДЖЕННЯ

1. Формування профільних 10-11 класів.
2. Запровадження оновлених навчальних програм.
3. Створення умов для профільного навчання.
4. Моніторинг та корегування (навчальних планів, педагогічного навантаження)

1. Поглиблення профільного компоненту у 10-11 класах (вибір спецкурсів для НМТ та вступу до ЗВО).
2. Профорієнтаційна робота (кар'єрні консультації, співпраця з центрами зайнятості).
3. Підготовка до 12 класу (пілотування програм 12 класу)

ДРУГИЙ ЕТАП УПРОВАДЖЕННЯ

1. Упровадження оновленого змісту освіти 12 класу.
2. Організація практико-орієнтованого навчання, підготовка до НМТ, вступу до ЗВО.
3. Оцінка ефективності профільної освіти та подальша модернізація

ТРЕТІЙ ЕТАП УПРОВАДЖЕННЯ

1. Створення умов для усвідомленого вибору учнями освітньої траєкторії.
2. Підвищення якості освіти та конкурентоспроможності випускників.
3. Ефективна співпраця між ЗЗСО, громадою, закладами вищої освіти стейкхолдерами та бізнесом

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ЧЕК-ЛИСТ З УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА РЕАЛІЗАЦІЯ НУШ

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІВ

- ☐ кваліфікація педагогічних працівників

- ☐ атестація педагогічних працівників

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ЗЗСО

- ☐ стратегічне управління

- ☐ автономія закладу

- ☐ державно-громадське управління

- ☐ інклюзивна освіта

- ☐ цифрова трансформація

КОНТРОЛЬ ТА МОНІТОРИНГ

- ☐ внутрішня система забезпечення якості освіти

- ☐ документообіг
